

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Grażyna Matuszek
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń (spr.) SSA Adam Jewgraf
Protokolant:	Małgorzata Kurek

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2014 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **A. P.**

przeciwko **Z. D. i I. D. (1)**

o ustalenie

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 25 września 2013 r. sygn. akt I C 310/13

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie II w ten sposób, że odstępuje od obciążenia pozwanego obowiązkiem uiszczenia kosztów sądowych, od których powódka była zwolniona;**
- 2. oddala apelację pozwanej oraz apelację pozwanego w pozostałym zakresie;**
- 3. zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 5.400 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 4. przyznaje adwokatowi M. M. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy wynagrodzenie kwocie 5.400 złotych wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanej w postępowaniu apelacyjnym;**
- 5. przyznaje adwokatowi M. L. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Świdnicy wynagrodzenie kwocie 5.400 złotych wraz z należnym podatkiem od towarów i usług tytułem pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Świdnicy uwzględnił powództwo, którym powódka A. P. domagała się ustalenia, że czynność prawna w postaci ugody zawartej przez pozwanych Z. D.

i I. D. (1) w dniu 9 marca 2012 r., mocą której pozwany Z. D. uznał swoją zaległość alimentacyjną wobec pozwanej I. D. (1) w kwocie 264.000 zł oraz alimenty na przyszłość w kwocie 1.000 zł jest nieważna oraz orzekł o kosztach procesu.

Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy przedstawiały się następująco:

W dniu 29.04.1994 r. Sąd Rejonowy w W. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zobowiązując Z. D. aby zapłacił na rzecz M. P. kwotę 23.000 zł (po denominacji) z 54% odsetek rocznie od 6.12.1993 r. do 29.04.1994 r. i nadał z ustawowymi odsetkami. W dniu 26.06.2000 r. Sąd Rejonowy w W. nadał nakazowi zapłaty klauzulę wykonalności na rzecz małoletniej A. P..

Pozwany Z. D. prowadził hulaszczy tryb życia, trwonil pieniądze na różnego rodzaju rozrywki, przegrywał pieniądze grając w karty, zaciągał pożyczki. Od 1992 roku do 1994 roku pozwany Z. D. odbywał karę pozbawienia wolności. W 1994 roku pozwana skierowała przeciwko pozwanemu Z. D. pozew o alimenty na swoją rzecz i małoletniej córki. Pozwani zawarli ugode, ale pozwany mimo to nie placił alimentów. W 1990 roku pozwany Z. D. zarabiał okolo 10 milionów złotych, a w 1996 roku nie pracowal zawodowo.

Od 2002 roku pozwana I. D. (1) wiedziala o wierzytelności jaka przysluguje powódce A. P. wobec pozwanego Z. D.. Powódka A. P. wystapila do Sądu Rejonowego w W. o nadanie klauzuli wykonalności takze przeciwko małzonce dlužnika Z. D. to jest pozwanej I. D. (1) i 21 grudnia 2011 roku

Sąd Rejonowy w W. wydał postanowienie, w którym prawomocnemu tytułowi wykonawczemu nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu nakazowym z 29 kwietnia 1994 roku w sprawie V Np 3/94 nadał klauzulę wykonalności takze przeciwko małzonce dlužnika I. D. (1) z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową. 14 maja 2012 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w W. M. J. wszczęła egzekucję takze przeciwko pozwanej I. D. (1) – do majątku wspólnego.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w W. 18 stycznia 2012 roku, wszczęł postępowanie egzekucyjne z wniosku powódki A. P. przeciwko pozwanemu Z. D., na podstawie nakazu zapłaty z 29 kwietnia 1994 roku o egzekucję należności pieniężnej, gdzie kwota główna to 23.000 zł, a odsetki do 18 stycznia 2012 roku wyniosły 99.359,84 zł, z nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...). Komornik Sądowy zawiadomil powódke, iż 18 stycznia 2012 roku dokonal zgodnie z wnioskiem egzekucyjnym zajęcia tej nieruchomości. Nieruchomość zostala oszacowana na kwote 100.000 zł. Mieszkanie polozone w W. przy ulicy (...) zostalo wykupione przez pozwanych w 2010 roku, ale pieniądze na ten wykup stronom przekazala ich córka świadek E. H.. Komornik Sądowy stwierdzil, iż pozwany Z. D. nie ma innego majątku.

Pozwana I. D. (1) wiedzac, iż powódce A. P. przysluguje wierzytelność wobec pozwanego Z. D., uznala, iż to jej w pierwszej kolejności należą się pieniądze od pozwanego z uwagi na to, że pozwany nigdy nie przyczynial się do utrzymania rodziny, tj. pozwanej i ich córki. Pozwana I. D. (1) nie zgadzala się na to, aby pozwany splacal dlugi wobec innych osób, a nie przyczynial się do kosztów utrzymania pozwanej. Na poczet splaty zaleglych alimentów pozwana I. D. (1) stwierdzila, że nalezy jej się mieszkanie, które wykupila wraz z pozwanym. Wobec tego pozwani: Z. D.

i I. D. (1) w dniu 9 marca 2012 roku w Kancelarii Notarialnej w W. zawarli ugode na podstawie której pozwany Z. D. uznal w calosci

swój dlug wobec pozwanej I. D. (1) w kwocie 264.000 zł z tytułu tego, że nie spełnial obowiazków wynikajacych z art. 27 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, tj. nie przyczynial się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb rodziny. Kwota 264.000 zł odpowiadala iloczynowi kwoty 1.000 zł miesiecznie

i ilości 264 miesięcy, tj. 22 lata przez które pozwany niełożył na potrzeby rodziny, a które to koszty utrzymywania rodziny ponosiła zamiast niego pozwana I. D. (1). Pozwany Z. D. zobowiązał się kwotą 264.000 zł zapłacić na rzecz pozwanej I. D. (1) w terminie najpóźniej do 31 marca 2012 roku. Pozwany Z. D. ponadto zobowiązał się stosownie do swoich możliwości zarobkowych i majątkowych płacić do rąk pozwanej I. D. (1) celem zaspokojenia potrzeb złożonej rodziny kwotą 1.000 zł miesięcznie płatną do ostatniego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia opóźnienia zapłaty któregośkolwiek ze świadczeń poczynając od 30 kwietnia 2012 roku. Pozwany Z. D. w zakresie obowiązku zapłaty kwoty 264.000 zł poddał się egzekucji wprost z tego aktu w myśl art. 777 § 1 pkt 4 k.p.c. W chwili zawierania tej umowy pozwany Z. D. nie pracował, a utrzymywał się z kwoty 400 zł przekazywanej mu przez córkę E. H..

Pozwana I. D. (1) w związku z tym, iż pozwany Z. D. nie uścił należnych jej alimentów wniosła do Sądu Rejonowego w W. o nadanie klauzuli wykonalności powyższemu aktowi notarialnemu. Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z 14 maja 2012 roku nadał klauzulę wykonalności aktowi notarialnemu z 9 marca 2012 roku.

Prokuratura Rejonowa w W. umorzyła śledztwo wobec pozwanej I. D. (1) podejrzanej o to, że w dniu 9 marca 2012 roku działając wspólnie i w porozumieniu z ustaloną osobą w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w W. z 29 kwietnia 1994 roku sygn. akt V Np 3/94 stanowiącego tytuł wykonawczy, zawarła wyżej wymienioną ugodę notarialną przez co rzeczywiście obciążła składniki swego majątku zagrożone zajęciem komorniczym w postaci nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...), udaremniając przez to zaspokojenie powódki A. P. i działając na jej szkodę. Natomiast pozwany Z. D. został skazany 25 kwietnia 2013 roku w sprawie II K 1448/12 przez Sąd Rejonowy w W. na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na trzy lata za to, że w dniu 9 marca 2012 roku w celu udaremnienia wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w W. z 29 kwietnia 1994 roku sygn. akt V Np 3/94 stanowiącego tytuł wykonawczy zawarł ugodę notarialną na podstawie której uznał swój dług z tytułu nie przyczyniania się do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb rodziny przez co rzeczywiście obciążył składnik swego majątku zagrożony zajęciem komorniczym w postaci nieruchomości położonej w W. przy ulicy (...) udaremniając przez to zaspokojenie powódki A. P.. Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z 20 sierpnia 2013 roku wydanym w sprawie IV Ka 548/13 utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w W. z 25 kwietnia 2013 roku skazujący pozwanego Z. D. uznając apelację pozwanego od tego wyroku za oczywiście bezzasadną.

Pozwany Z. D. obecnie jest osobą niepełnosprawną, cierpi na chorobę serca, ma wszczepiony rozrusznik i bajpasy. Pozwany Z. D. nigdzie nie pracuje, nie przysługuje mu świadczenie emerytalne, pobiera zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 150 zł miesięcznie i córka pozwanego świadek E. H. nadal przekazuje pozwanemu co miesiąc kwotę 400 zł, oraz kupuje żywność i leki.

Pozwana I. D. (1) pobiera emeryturę w kwocie 1.200 zł miesięcznie. I. D. (1) wniosła do Sądu Okręgowego w Świdnicy pozew o orzeczenie separacji pozwanych i w wyroku z 4 grudnia 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt I C 1755/12 Sąd Okręgowy w Świdnicy orzekł separację pozwanych: I. D. (1) i Z. D.. Pozwani mieszkają obecnie razem, ale prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe, choć wspólnie rozliczają podatek dochodowy od 2000 roku, z tym że pozwany w tym czasie tylko w 2008 roku osiągnął dochód wynoszący 1.033,94 zł.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie. W ocenie Sądu Okręgowego celem zawarcia ugody, w której pozwany Z. D. uznał swoje zadłużenie wobec pozwanej I. D. (2) za 22 lata wstecz, było pozbawienie powódki prawa zaspokojenia wierzytelności, która przysługiwała jej wobec pozwanego Z. D..

Sąd Okręgowy wskazał, że w 2010 r. pozwany Z. D. został współwłaścicielem mieszkania o wartości około 100.000 zł i był to jedyny majątek do którego mogła zostać skierowana egzekucja komornicza. Zawierając ugodę w dniu 9 marca 2012 r. pozwani wiedzieli, że spełnienie przez pozwanego Z. D. świadczenia w kwocie 264.000 zł oraz uiszczanie w przyszłości kwot po 1.000 zł miesięcznie na rzecz I. D. (1) jest nierealne w sytuacji, gdy pozwany utrzymuje się z zasiłku w kwocie 150 zł i świadczenia przekazywanego mu przez córkę w kwocie 400 zł miesięcznie. Celem zawarcia ugody z dnia 9 marca 2012 r. było, w ocenie Sądu Okręgowego, pozbawienie wierzycieli pozwanego Z. D. możliwości egzekucji z posiadanego przez pozwanego majątku. Sąd Okręgowy dodatkowo wskazał, że pozwany Z. D. został prawomocnie skazany za to, że zawierając wspomnianą ugodę obciążył składnik swojego majątku zagrożony zajęciem komorniczym udaremniając przez to zaspokojenie powódki. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że czynność prawna w postaci ugody z dnia 9 marca 2012 r. jest nieważna powołując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 58 § 1 i § 2 k.c.

Powyższy wyrok zaskarżyli pozwani wnosząc o jego zmianę i oddalenie powództwa w całości.

Pozwana I. D. (1) zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, a to art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez niezasadne oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z akt sprawy sygn. akt IV RC 879/94,
2. sprzeczność istotnych ustaleń Sądu ze zgromadzonym materiałem dowodowym, poprzez przyjęcie, że uгода z dnia 9 marca 2012 r. jest nieważna,
3. naruszenie „prawa materialnego”, a to art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy trudna sytuacja majątkowa pozwanej oraz okoliczności sprawy uzasadniały nieobciążanie pozwanej kosztami zastępstwa procesowego udzielonego powódce z urzędu.

Pozwany Z. D. zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 58 k.c. poprzez jego zastosowanie, w sytuacji gdy czynność prawna dokonana przez pozwanych nie miała na celu obejścia ustawy i nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego,
2. naruszenie prawa procesowego, a to art. 227 k.p.c. w zw. z art. 233 k.p.c. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego pozwanego, w postaci ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w W. w sprawie sygn. akt IV RC 879/94,
3. naruszenie prawa procesowego, a to art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający zastosowanie tego przepisu z uwagi na sytuację majątkową i zdrowotną pozwanego.

Ponadto pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w W. w sprawie sygn. akt IV RC 879/94, na okoliczność, że roszczenia alimentacyjne I. D. (1) wobec Z. D. miały realny charakter.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach sądowych, w pozostałym zakresie apelacja pozwanego okazała się bezzasadna, natomiast apelacja pozwanej była bezzasadna w całości.

Na wstępie rozważeniu podlegają zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, gdyż jedynie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym możliwa jest ocena poprawności zastosowania prawa materialnego.

Pozwana zarzuciła bezzasadne oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosku o dopuszczenie dowodu z akt sprawy sygn. akt IV RC 879/94, podnosząc, że przeprowadzenie tego dowodu będzie miało znaczenie dla kwestii związanych z obowiązkiem alimentacyjnym pozwanego Z kolei pozwany domagając się dopuszczenia dowodu z ugody zawartej w sprawie IV RC 879/94 argumentował, że jest to dowód, z którego wynika, że zobowiązanie alimentacyjne pozwanego względem I. D. (1) nie było pozorne. Ze stanowiskiem pozwanych nie można się zgodzić. Sąd Okręgowy w oparciu o zeznania świadków oraz stron ustalił, że w roku 1994 r. pozwana I. D. (1) skierowała przeciwko Z. D. pozew o alimenty na rzecz swoją i małoletniej córki, w sprawie została ugoda na mocy której pozwany zobowiązał się do płacenia alimentów na rzecz córki, lecz mimo to pozwany alimentów nie płacił. Skarżący nie wskazali, ani w toku postępowania przed Sądem Okręgowym ani w toku postępowania apelacyjnego, jakie jeszcze okoliczności faktyczne, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w oparciu o materiał znajdujący się w aktach sprawy IV RC 879/94 miałyby zostać ustalone. Z tego względu zasadnie uznał Sąd Okręgowy, że przeprowadzenie dowodu z tych akt nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (pomijając już kwestię wadliwego sformułowania wniosku, jako dowodu z akt sprawy podczas gdy prawidłowe sformułowanie wniosku dowodowego wymaga wskazania jakie znajdujące się w aktach innej sprawy dokumenty mają być przedmiotem dowodu). Z tych samych powodów Sąd Apelacyjny nie uwzględnił, ponowionych w postępowaniu apelacyjnym, wniosków dowodowych pozwanych.

W pozostałym zakresie ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego nie były kwestionowane przez skarżących, wobec tego Sąd Apelacyjny uznając, że są one zgodne z materiałem dowodowym sprawy przyjął je za podstawę swojego rozstrzygnięcia.

Oceniając na gruncie przyjętych ustaleń faktycznych podniesione przez skarżących zarzuty naruszenia prawa materialnego, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia.

Skarżący kwestionując stanowisko Sądu Okręgowego w przedmiocie uznania za nieważną ugody z dnia 9 marca 2012 r., podnosili, że zobowiązania alimentacyjne pozwanego Z. D. względem I. D. (1) faktycznie istniały, tym samym nie można skutecznie przyjąć, że ugoda miała charakter pozorny, a jej jedynym celem było udaremnienie egzekucji wierzytelności powódki.

Celem świadczenia alimentacyjnego jest dostarczenie środków na zaspokojenie usprawiedliwionych, bieżących potrzeb uprawnionego. Z tego względu domaganie się co do zasady takich świadczeń za okres wsteczny, jest usprawiedliwione wtedy, gdy pozostają z tego okresu niezaspokojone potrzeby lub zobowiązania zaciągnięte przez uprawnionego względem osoby trzeciej na pokrycie tych potrzeb (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 1976 r. III CRN 88/76). Już zatem tylko z uwagi na powyższe, zobowiązanie się pozwanego Z. D. do spełnienia na rzecz pozwanej I. D. (1) świadczenia obejmującego „zaległe” alimenty za okres 22 lat wstecz od dnia zawarcia ugody nie może być uznane za zobowiązanie o charakterze alimentacyjnym. Jednak samo to stwierdzenie nie byłoby wystarczające do uznania ugody za nieważną. Zobowiązanie pozwanego, który jak to bezsprzecznie wynika z dokonanych ustaleń faktycznych, przez lata nie przyczyniał się do zaspokajania potrzeb rodziny, przerzucając cały ciężar jej utrzymania na barki pozwanej, do zapłaty na rzecz pozwanej określonej kwoty pieniężnej, mogłoby zostać uznane za darowiznę, mającą oparcie w zobowiązaniu moralnym pozwanego, co wykluczałoby uznanie takiej umowy za nieważną. Jednak przy ocenie zawartej przez pozwanych umowy nie można pominąć pozostałych okoliczności w jakich ta umowa została zawarta,

a związanych z dochodzeniem przez powódkę zaspokojenia wierzytelności stwierdzonej tytułem wykonawczym. Z ustaleń faktycznych wynika, że zarówno pozwany Z. D. jak i I. D. (1) w chwili zawierania ugody wiedzieli o skierowaniu przez powódkę egzekucji do jedynego wartościowego składnika ich majątku, a mianowicie lokalu, w którym zamieszkują. Pozwana I. D. (1), o wierzytelności powódki wiedziała najpóźniej od 2011 r., kiedy to powódka wystąpiła o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności także przeciwko małżonce dłużnika. Z zeznań pozwanej I. D. (1) (e-protokół z 18.09.2013 r. 00:41:00) wynika jasno, że wiedząc o wierzytelności powódki nie godziła się, aby jedyny składnik majątku stron, został przeznaczony na spłatę zadłużenia pozwanego, w sytuacji gdy pozwany w żaden sposób nie przyczynił się do nabycia tego majątku. Także zeznania córki pozwanych są w tym zakresie jednoznaczne (e-protokół z 18.09.2013 r. 00:10:32), zeznała ona, że matka o „sprawie P.” wiedziała i uznała, że „koniec dobroci”, a mieszkanie jej się należy.

Pozwana I. D. (1) zawierając ugodę z dnia 9 marca 2012 r. miała pełną świadomość, że pozwany Z. D. nie jest w stanie w terminie do

31 marca 2012 r. zapłacić na jej rzecz kwoty 264.000 zł ani też płacić bieżących alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie, skoro jego jedynym źródłem utrzymania jest zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 150 zł i kwota 400 zł przekazywana mu przez córkę E. H.. W ocenie Sądu Apelacyjnego, trafnie przyjął Sąd Okręgowy, że powodem zawarcia ugody przez pozwanych, była chęć udaremnienia egzekucji z nieruchomości, która to egzekucja została wszczęta w dniu 18 stycznia 2012 r. wobec pozwanego Z. D.. Tym samym zasadne było uznanie przez Sąd Okręgowy, że umowa ugody z dnia 9 marca 2012 r. jest nieważna, gdyż celem zawarcia tej umowy było obejście prawa, a mianowicie udaremnienie egzekucji wierzytelności powódki.

Powyższej oceny nie zmieniają zarzuty apelacji powódki, odwołujące się do jej dobrej wiary polegającej na przekonaniu, że zawierając ugodę działała w celu zabezpieczenia jej godnych ochrony interesów. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że argumenty pozwanej I. D. (1) związane z charakterem zobowiązania pozwanego objętego tytułem wykonawczym, do którego powstania pozwana się nie przyczyniła ani też nie odniosła z niego żadnych korzyści, oraz

z brakiem udziału pozwanego w powstaniu majątku wspólnego, do którego powódka skierowała egzekucję, mogły i powinny być podnoszone w postępowaniu, którego przedmiotem było nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności

także przeciwko pozwanej jako małżonce dłużnika. Skoro pozwana skutecznie nie zakwestionowała nadania przeciwko niej klauzuli wykonalności, choć okoliczności sprawy wskazują, że powinna była to uczynić, to nie może zasługiwać na ochronę prawną próba ominięcia przepisów dotyczących egzekucji wierzytelności powódki poprzez zawarcie umowy, która tę egzekucję ogranicza czy wręcz udaremnia.

Także okoliczność, że postępowanie powódki nie wypełnia dyspozycji art. 300 k.k., gdyż uгода z dnia 9 marca 2012 r. miała dokonać przysporzenia na rzecz powódki a nie uszczuplenia jej majątku, nie może zmienić powyższej oceny.

Bez znaczenia dla oceny roszczenia powódki pozostaje okoliczność wystąpienia przez pozwanego o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

w związku z zarzucanym przedawnieniem wierzytelności objętej tytułem wykonawczym w zakresie odsetek od należności głównej. Nawet przyjęcie,

że powództwo to, może się okazać uzasadnione, nie zmienia oceny,

że dopóki stosowne orzeczenie pozbawiające wykonalności tytuł wykonawczy nie zostanie wydane, powódce wierzytelność objęta tytułem wykonawczym przysługuje, a stwierdzenie powyższe jest wystarczające dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Okoliczność, że po ogłoszeniu separacji małżonków D. powódka może skierować egzekucję do tej części majątku, która przysługuje pozwanej

I. D. (1), nie ma wpływu na ocenę zawartej przez pozwanych umowy z dnia 9 marca 2012 r., nie można bowiem przyjąć, aby okoliczności związane z późniejszymi zmianami w zakresie stosunków majątkowych małżeńskich pozwanych, miały wpływ na ocenę zamiaru stron w chwili zawierania ugody z dnia 9 marca 2012 r.

Reasumując powyższe wywody, stwierdzić należy, że skarżący nie podważyli skutecznie oceny Sądu Okręgowego, iż zawarta ugoda jest nieważna w świetle art. 58 § 1 k.c., gdyż jej celem było obejście prawa.

Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do zakwestionowania orzeczenia w przedmiocie kosztów procesu w zakresie w jakim pozwani zostali obciążeni obowiązkiem ich zwrotu stronie przeciwnej. Odwoływanie się do niewątpliwie trudnej sytuacji majątkowej pozwanych nie może być okolicznością wystarczającą do zastosowania art. 102 k.p.c., gdyż charakter niniejszej sprawy sprawia, że odstąpienie od obciążenia pozwanych kosztami procesu nie byłoby uzasadnione.

Natomiast trudna sytuacja majątkowa pozwanego, która spowodowała zwolnienie go od kosztów sądowych w całości, przemawiała za zmianą orzeczenia w pkt II, poprzez odstąpienie od obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka została zwolniona w oparciu o art. 113 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 ze zm.).

W konsekwencji Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanej w całości a apelację pozwanego w pozostałej części.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego wydano stosownie do wyniku sporu w oparciu o art. 98 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 7 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.9.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.). Orzeczenie w przedmiocie zasądzenia na rzecz pełnomocników ustanowionych z urzędu kosztów związanych z pomocą prawną udzieloną pozwany w postępowaniu apelacyjnym, wydano w oparciu o § 19 w zw. z § 6 pkt 7 i § 13 ust. 1 pkt 2 cyt. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.9.2002 r.

MR-K